

CERTIFIERAD
FN-SKOLA

FN-förbundet
UNA SWEDEN

Aktion FN för jämställdhet

elevmaterial

INNEHÅLL

VAR MED I AKTION FN.....	3
AKTION FN FÖR JÄMSTÄLLDHET.....	4
10 FAKTA OM JÄMSTÄLLDHET OCH PANDEMIN.....	6
FÖRDJUPNING: STARTA PROJEKT FÖR JÄMSTÄLLDHET.....	8
MATERIAL.....	10

VAR MED I AKTION FN

Aktion FN är en aktion som görs av FN-elevföreningar på FN-skolor fyra gånger per år. Aktion FN ger FN-elevföreningar chansen att sprida information och skapa engagemang för FN och en bättre värld.

Genom Aktion FN är er skola med och uppmärksammar och stödjer FN:s arbete samt bidrar till ett bättre samhälle lokalt och globalt. Aktionerna synliggör även er förening på skolan och är ett bra tillfälle att värva fler medlemmar till er FN-elevförening.

Till varje Aktion FN finns förslag på aktiviteter på skolan, material att använda till dem, samt förslag på fördjupning i det aktuella ämnet.

Har ni frågor? Kontakta oss på skolenheten (Terese, Hanna, Jonas eller Helen) via FN-förbundets hemsida: <https://fn.se/om-oss/organisation/personal/>

Aktion FN läsåret 2020/21

För Globala målen – inför FN-dagen	vecka 43	skickas ut vecka 40
För mänskliga rättigheter – inför MR-dagen	vecka 50	läggs upp digitalt vecka 47
För jämställdhet – inför kvinnodagen	vecka 10	skickas ut vecka 6
För fred	vecka 18	skickas ut vecka 15

AKTION FN FÖR JÄMSTÄLLDHET

Trots att jämställdhet är en mänsklig rättighet har vi idag långt till en jämställd värld. Varje dag nekas flickor skolgång, tvingas in i barnäktenskap, utsätts för könsstympning, våld och övergrepp.

Covid 19-pandemin har dessutom förvärrat situationen för flickor och kvinnor. Att satsa på jämställdhet är en förutsättning för att säkerställa allas lika rätt till de mänskliga rättigheterna och är även ett av de viktigaste verktygen för att uppnå en inkluderande, fredlig och hållbar utveckling. Var med i Aktion FN för att uppmärksamma vikten av att aldrig sluta kämpa för jämställdhet!

Vad? En digital aktion via sociala medier.

Varför? För att skapa engagemang för jämställdhet och projektet Flicka som stöttar FN:s arbete för flickor och kvinnors rättigheter.

När? Inför internationella kvinnodagen den 8 mars.

Hur?

Bjud in till ett digitalt event i syfte att engagera fler för en jämställd värld. Uppmuntra mötesdeltagarna att vara med i Aktion FN för jämställdhet genom att sprida aktionens budskap i sociala medier med hjälp av materialet som finns på portalen för FN-skolor:

<https://fn.se/portalen> Lösenord: *tunisien*. Se nedan förslag på hur ni kan arrangera ett digitalt event och vilket material ni kan hitta på portalen för det. Avsluta eventet med att bjuda in till ett uppföljande möte; se förslag på uppföljningsmöte under rubriken: *Fördjupning: Starta ett projekt för jämställdhet*.

Arrangera ett digitalt event

Bjud in till ett event via det verktyg som ni använder på skolan för distansundervisning t. ex. Zoom, Teams eller Google Meet. Har ni aldrig arrangerat ett eget möte tidigare finns det bra instruktionsvideor via nätet. Se några av dem nedan:

Zoom: <https://support.zoom.us/hc/en-us/articles/206618765-Zoom-video-tutorials>

Teams: <https://support.microsoft.com/en-us/office/join-a-teams-meeting-078e9868-f1aa-4414-8bb9-ee88e9236ee4>

Meet: https://support.google.com/a/users/answer/9868455?visit_id=637486406682974573-3040778400&hl=en&rd=1#zippy=%2Cstart-meet-video-meetings-from-gmail

Använd hela eller delar av den PowerPoint som ni hittar på portalen för FN-skola som innehåller en presentation om aktionen, information om flickors och kvinnors situation under pandemin samt en workshop: <https://fn.se/portalen> lösenord: *tunisien*. Där hittar ni även bakgrundsbilder med budskap som ni kan välja att ha som er bakgrund i mötesverktyget.

Förslag på program

- Introduktion till eventet och aktionen
- Jämställdhet och de globala målen. Se PowerPoint.
- Flickors och kvinnors situation under pandemin. Se PowerPoint.
- Workshop i break out-rooms eller diskussion i gemensam grupp. Se PowerPoint.
- Var med och sprid budskapet i sociala medier. Visa var materialet ligger på portalen för FN-skolor. Materialet består av: Bild för Instagram och Facebook. Bilder för Instastory, filter för Instagram samt ett quiz för Instagram.

10 FAKTA OM JÄMSTÄLLDHET OCH PANDEMIN

- 1. Trots att jämställdhet är en mänsklig rättighet är det långt ifrån självklart.** Varje dag nekas flickor skolgång, tvingas in i barnäktenskap, utsätts för könsstympning, våld och övergrepp. Inget land i världen har uppnått jämställdhet mellan könen, vare sig ekonomiskt, politiskt eller socialt. Flickor och kvinnor är överrepresenterade bland jordens allra fattigaste. Färre kvinnor än män äger land och egendom och många kvinnor saknar helt egen försörjningsmöjlighet.
- 2. Covid 19-pandemin har dessutom förvärrat situationen för flickor och kvinnor.** Krisen skapar omständigheter som redan har bidragit till en kraftig ökning av rapporter om våld mot kvinnor och flickor. Barnäktenskapet och kvinnlig könsstympning beräknas öka. Flickor riskerar i högre grad än pojkar att inte få återgå till skolan efter pandemin. Kvinnor är också i frontlinjen när det gäller att bekämpa coronaviruset.
- 3. Våld mot flickor och kvinnor har ökat.** Våld mot kvinnor är ett stort globalt problem. En av tre kvinnor blir utsatta för fysiskt eller sexuellt våld av sin partner under sin livstid. I nästan 40% av mord som sker på kvinnor är det en man i deras närhet som är förövaren. Påverkansarbete i olika former, samtalsterapi och hembesök har varit framgångsrika förebyggande metoder för att motverka våld mot kvinnor. Pandemin påverkar det förebyggande arbetet. Det har blivit svårare att få stöd om man redan är utsatt. C:a 15 miljoner fler fall av könsbaserat våld beräknas ske för varje tre månader som länder är nedstängda.
- 4. Flickor riskerar att inte få återgå till skolan.** Redan innan pandemin nekades flickor oftare skolgång när familjer med begränsad ekonomi behövde prioritera vem av deras barn som skulle få utbildning. Det hänger ihop med synen på mannen som familjens främsta försörjare och det faktum att män generellt får mer betalt för sitt arbete än kvinnor. Det förstärker i sin tur uppfattningen att investering i pojkars utbildning är mer lönsamt i längden. Under pandemin har 1,3 miljarder barn påverkats av nedstängda skolor i 190 länder. 11 miljoner flickor riskerar att inte få komma tillbaka till skolan när de väl öppnar igen.
- 5. Barnäktenskap kommer öka.** Redan innan pandemin skedde det c:a 33 000 barnäktenskap varje dag. Eftersom barnäktenskap ofta innebär att tidiga graviditeter ökar så ökar också riskerna för flickors liv och hälsa, eftersom det är farligt att vara gravid och föda barn när man är alltför ung. Komplikationer till följd av graviditet och förlossning är globalt en av de vanligaste dödsorsakerna bland flickor i åldern 15-19 år. Under pandemin har förebyggande program för att motverka barnäktenskap skjutits upp eller ställts in. För varje års försening av programmen kommer c:a 7,4 miljoner barnäktenskap ske. Totalt beräknas effekterna av pandemin leda till att 13 miljoner fler barnäktenskap kommer ske.

6. **Kvinnlig könsstympning kommer öka.** Kvinnlig könsstympning förekommer på många håll i världen. Idag uppskattas det att c:a 200 miljoner flickor och kvinnor är könsstympade. Ingreppet sker oftast utan bedövning och under primitiva former vilket gör risken stor för infektioner. Det framtida sexlivet blir smärtsamt och förlossningar blir ofta svåra med risk för dödlig utgång för både mor och barn. Under pandemin har förebyggande program stoppats. Två miljoner fall av kvinnlig könsstympning som hade kunnat förebyggas kommer ske det närmsta årtiondet.
7. **Kvinnor står i frontlinjen för att bekämpa pandemin.** C:a 100 miljoner kvinnor världen över arbetar i hälsosektorn och de utgör 70% av arbetsstyrkan. Förutom att kvinnor utsätter sig för en hög risk för att bli infekterade under långa arbetspass så behöver många kvinnor även ta hand om hemmet när arbetsdagen är avslutad vilket leder till en hög press och är hälsovådligt. Under pandemin har även sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter så som mödravård, preventivmedel, och säker abort nedprioriteras vilket riskerar kvinnors hälsa.
8. **2015 antog världens länder Agenda 2030 för hållbar utveckling.** Agendan som består av 17 globala mål är en universell plan för de förändringar som måste göras för att åstadkomma en hållbar, jämställd, jämlik, rättvis och säker värld utan fattigdom för alla, oavsett vem du är eller var i världen du bor.
9. **De globala målen innehåller flera tydliga åtaganden för jämställdhet** och för att stärka alla kvinnors och flickors egenmakt. Jämställdhet är en övergripande princip i hela agendan och ses både som ett mål i sig och som en förutsättning för att nå alla andra mål i agendan. Mål 5 i Agenda 2030 handlar om att motverka diskriminering av kvinnor, förbättra kvinnors levnadsvillkor samt bidra till fred och utveckling. I delmålen står det också att skadliga sedvänjor så som barnäktenskap, tvångsäktenskap samt kvinnlig könsstympning ska ha försvunnit innan år 2030. Att satsa på jämställdhet är ett av de bästa sätten att bekämpa fattigdom och skapa utveckling. När flickor och kvinnor får tillgång till utbildning och stöd, så påverkas samhället i en positiv riktning. För alla.
10. **Svenska FN-förbundet vill med projekt Flicka öka kunskapen** om utsatta flickors situation i världen och stödja utvalda FN-projekt som stärker flickors rättigheter och möjligheter. Projektets fokus är att stoppa kvinnlig könsstympning liksom barn- och tvångsäktenskap. Projektet drivs tillsammans med FN:s befolkningsfond UNFPA. Se fn.se/flicka

FÖRDJUPNING: STARTA ETT PROJEKT FÖR JÄMSTÄLLDHET

Bjud in till en träff i er FN-elevförening för att diskutera hur ni vill gå vidare med att skapa ett projekt lokalt för att bidra till ökad jämställdhet på skolan eller i er kommun. Som FN-elevförening har ni möjlighet att ansöka om projektbidrag på upp till 2000 kr för att genomföra projekt. Ni hittar ansökningsformuläret på portalen för FN-skolor under puffen för FN-elevföreningar: <https://fn.se/portalen> Lösenord: *tunisien*

Några frågor att utgå ifrån:

Hur ser det ut på er skola/i er kommun när det kommer till jämställdhet?

Finns det något ni skulle vilja förändra för ökad jämställdhet?

Vad skulle ni vilja genomföra för att få till denna förändring?

Registrera ert projekt

När ni identifierat något ni vill förändra kan ni registrera ert projekt på FN-förbundets hemsida: <https://fn.se/intebarasnack>. På så sätt är ni med och inspirerar fler att göra skillnad samtidigt som ni kan få hjälp och stöd av FN-förbundets utbildade coacher, vars roll är att vägleda er under projektens gång. Stort lycka till!

Några tips på projektidéer att utgå ifrån:

- **Kafé för jämställdhet:** Arrangera temakvällar på ett kafé och diskutera en specifik fråga eller tema per träff. Förbered diskussionsfrågor som ni i projektgruppen tagit fram alternativt ta inspiration från FN-förbundets material så som *Alla borde vara feminister*: <https://fn.se/engagera-dig/fniskolan/metod-material/manskliga-rattigheter-for-klassrummet/alla-borde-vara-feminister/> Under rådande pandemi skulle dessa träffar kunna ske digitalt med uppmaning om att alla ska plocka fram fika att ha framför skärmen.
- **Politikerpanel om globala målen och jämställdhet:** Bjud in era lokala politiker för en debatt om hur de arbetar med Globala målen och jämställdhet på lokal nivå i er kommun eller region. Detta kan vara ett tillfälle att locka allmänheten att komma och lyssna på hur de olika partierna ställer sig till de globala målen och jämställdhet, vilka utmaningar de ser lokalt, och hur de vill prioritera. Under rådande pandemi kan detta ske digitalt.
- **Föreläsningar om globala målen och jämställdhet:** Arrangera föreläsningar om de globala målen med fokus på jämställdhet. Bjud gärna in olika föreläsare och experter, som

kan ge en mer ingående bild av de globala målen och jämställdhet. Under rådande pandemi kan dessa ske digitalt.

- **Vernissage för jämställdhet:** Bjud in till vernissage om jämställdhet! Ställ ut tavlor eller fotografier som symboliserar jämställdhet eller som lyfter projektet Flicka. Kanske kan ni kontakta en lokal konstnär eller fotograf som precis som ni brinner för jämställdhet? Eller varför inte samla ihop en grupp som tillsammans kan måla och ställa ut tavlor för ändamålet. Det finns även färdiga bildserier på FN-förbundets hemsida, som informerar och synliggör om FN-förbundets projekt. Bilderna kan på ett bra och tydligt sätt synliggöra och skapa diskussioner kring jämställdhet. Under rådande pandemi kan detta ske som ett digitalt event där ni sprider utställningen via sociala medier.
- **Jämställdhetslopp:** Arrangera ett lopp där deltagare bjuds in för att springa eller gå för jämställdhet. Loppet kan hållas i ett bostadsområde, en slinga i skogen eller i en park - ni väljer själva. Ett förslag är att representanter från projektgruppen sprider ut sig längs med loppets bana med fika och information om jämställdhet. För att göra en tvist på loppet kan ni välja att några av deltagarna får sämre förutsättningar med tilläggstid för att symbolisera någon statistik på ojämställdhet. Under rådande pandemi kan ni istället uppmana människor att dokumentera och sprida i sociala medier när de springer en egen sträcka för jämställdhet.
- **Go for the goal:** Arrangera en cup där deltagare bjuds in till att spela till exempel fotboll, innebandy eller hockey för de globala målen med fokus på mål 5 om jämställdhet. Cupen är en möjlighet att tillsammans utöva sport för de globala målen, för att skapa inkluderande samhällen och främja god hälsa och välbefinnande. Ni kan även ha någon form av försäljning av mat eller fika under cupen. Intäkterna från försäljningen kan exempelvis gå till ett av FN-förbundets projekt såsom Flicka. Under rådande pandemi kan ni istället arrangera en challenge där ni uppmanar deltagare att spela in och sprida i sociala medier när de bollar för jämställdhet.

MATERIAL

Från vecka 6 hittar ni allt material på portalen för FN-skola: www.fn.se/portalen Lösenord: *tunisien*.

Elevmaterial som finns på portalen: www.fn.se/portalen lösenord: *tunisien*

- Aktion FN för jämställdhet- elevmaterial (detta häfte)
- Instagram och Facebookbild
- Filter för Instagram
- Bakgrundsbilder med budskap för digitala mötesrum så som Zoom och Teams
- Bilder för Instastory
- Quiz
- Faktablad *10 fakta om jämställdhet och pandemin*